

El Sistema d'Indicadors Lingüístics: diagnòstic i avaluació en política lingüística

The Language Indicator System: Diagnosis and evaluation in language policy

Carla BRUGUERA SOLER, Anton FERRET BAIG i Anna TORRIJOS LÓPEZ
Secretaria de Política Lingüística del Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya

RESUM

El monitoratge és un procés clau en l'avaluació de les polítiques públiques, incloent-hi les polítiques lingüístiques, ja que permet fer diagnòstics sobre la situació de les llengües, establir plans d'acció i valorar-ne l'eficàcia. En aquest sentit, la Direcció General de Política Lingüística (DGPL) disposa, entre d'altres instruments, del Sistema d'Indicadors Lingüístics (SIL). Aquest sistema, creat el 2006 i actualitzat cada any, conté una selecció d'indicadors feta per la DGPL i forma part del marc del Pla Estadístic de Catalunya. Actualment, el SIL es concep com un inventari d'indicadors que es tradueixen en productes de difusió diferents. Amb vista a la transparència, cada any el web del SIL publica les dades principals, entre les quals hi ha, sobretot, les que descriuen la situació del català. Per a l'avaluació de les polítiques públiques, s'extreu la matriu de dades de l'*Informe de política lingüística*. Aquest informe es presenta cada any al Parlament de Catalunya i al Consell Social de la Llengua Catalana, que n'emet un dictamen, amb dades tant de la situació de la llengua com de l'acció política feta en relació amb el català. Des del punt de vista de la difusió, les dades també es publiquen en diversos formats a fi d'assegurar-ne una difusió més gran, sota el títol «El català en xifres». Aquesta visió més àmplia del Sistema d'Indicadors Lingüístics de la DGPL és l'objecte d'anàlisi d'aquest article.

PARAULES CLAU: indicadors lingüístics, català, coneixements i usos lingüístics.

ABSTRACT

Monitoring is a key process in evaluating any public policy, including a language policy, as it allows the diagnosis of the situation of the respective languages, together with the establishment of action plans and the assessment of their effectiveness. The Government of Catalonia's Directorate-General for Language Policy (DGPL, acronym in Catalan) possesses different tools for this purpose, including the Language Indicator System (SIL, acronym in Catalan). The Language Indicator System was created in 2006 and has been updated on a yearly basis. It contains a number of indicators developed by the DGPL and it is part of the

CORRESPONDÈNCIA: Anton Ferret. Generalitat de Catalunya. Secretaria de Política Lingüística del Departament de Cultura. Carrer del Portal de Santa Madrona, 6-8. 08001 Barcelona. A/e: aferrret@gencat.cat. A/I: <https://llengua.gencat.cat>. Tel.: 935 671 034, 637 345 636.

Catalan Statistics Plan. SIL is currently conceived as a series of indicators which are translated into different products. To promote transparency, the main data are published yearly on the SIL website, especially the data describing the situation of the Catalan language. For the purpose of public policy evaluation, the data matrix is extracted from the *Language Policy Report*. This report is submitted yearly to the Parliament of Catalonia and to the Social Council for the Catalan Language, with the latter issuing an expert opinion on the situation of the language and on the political actions carried out in relation to it. The data are also published in various formats to ensure a wider dissemination under the title of “Facts and figures on the Catalan language”. This wider approach of the DGPL’s Language Indicator System is the subject of analysis of this paper.

KEYWORDS: language indicators, Catalan language, linguistic knowledge and practices.

1. INTRODUCCIÓ: ANTECEDENTS, CREACIÓ I EVOLUCIÓ DEL SIL

Les primeres dades fiables sobre la situació de la llengua catalana de què va disposar la Generalitat de Catalunya, institució restaurada el 1978, van ser les procedents del cens de població de 1981, que incloïa una pregunta sobre coneixements. Aquesta pregunta es va reproduir a les edicions successives del mateix cens (1991, 2001 i 2011), al padró municipal de població (1986) i a l’*Estadística de població* (1996) i l’*Enquesta demogràfica* (2007), que hi donen continuïtat. Una altra font principal va ser l’*Enquesta d’usos lingüístics de la població*, que es va portar a terme per primera vegada el 2003 i que s’ha repetit els anys 2008, 2013 i 2018.

Aquestes dues fonts i d’altres de procedència diversa es van integrar en el SIL, que es va publicar per primera vegada el 2006 i que va significar un revulsiu metodològic en la presentació de dades sobre la situació de la llengua. El SIL oferia dades sintètiques en forma de taules, fàcils de consultar i sempre basades en fonts fiables. Per primer cop, se sintetitzava i sistematitzava una multiplicitat de dades provinents de fonts d’informació diverses, com també, de mètodes de recollida múltiples, de manera que s’oferien dades estables i seriades que descrivien l’evolució de la situació lingüística de la societat catalana al llarg del temps. Així, la sintetització, l’elecció d’indicadors estables i seriats i la sistematització d’aquests indicadors eren els objectius del treball que es va realitzar en el moment de la seva creació.

Tot i la bona recepció que va tenir el SIL, només es va poder actualitzar fins al 2008, en què circumstàncies tècniques en van comportar l’aturada. Tanmateix, va continuar essent una eina força consultada tant pel rigor del treball que realitzava com per la diversitat d’àmbits que comprenia. Administracions com el Govern basc el van agafar de referència per a crear instruments diagnòstics propis i era citat en estudis comparatius amb altres sistemes lingüístics (Gazzola, 2014).

Malgrat l’aturada en l’actualització del SIL, es va continuar el treball quant a l’anàlisi i la difusió d’indicadors. Així, el 2012 es va renovar l’*Informe de política lingüística* amb una part dels indicadors del SIL. L’informe conté tot un seguit de dades que permeten conèixer la situació de la llengua catalana i de l’occità aranès en diversos

àmbits de la societat, com també les actuacions més rellevants en matèria de política lingüística realitzades durant l'any en qüestió. A més, el 2013, es va dur a terme un treball de difusió d'unes quantes dades mitjançant el projecte «El català en xifres», un treball d'infografia que representa amb dades quantitatives titulars sobre la llengua catalana.

El 2014, el Servei d'Informació, Difusió i Estudis de la DGPL va endegar la renovació del SIL. En primer lloc, la renovació va permetre millorar les fonts. D'una banda, es van suprimir les que eren obsoletes perquè havien trencat la sèrie o perquè quedaven substituïdes per unes altres que milloraven l'indicador, i, de l'altra, es va optimitzar la visibilitat de les principals fonts que s'havien mantingut (com l'*Enquesta d'usos lingüístics de la població* o el cens lingüístic) o se'n van incorporar de noves —tant de l'àmbit econòmic i empresarial o dels mitjans de comunicació, com de nous àmbits en creixement, com el món digital, que vehicula majoritàriament les comunicacions lingüístiques avui dia.

En segon lloc, la renovació també va afectar la presentació de les dades. Es van incorporar noves eines de representació i consulta gràfiques i es va vetllar perquè es pogués fer una actualització anual d'una manera senzilla. Tota la visualització es va canalitzar a través d'una pàgina al web de llengua catalana (Ferret, Solé i Torrijos, 2015).

2. ESQUEMA GENERAL I CARACTERÍSTIQUES DEL SIL

El Sistema d'Indicadors Lingüístics (SIL) és una selecció d'indicadors que permet fer un seguiment dels coneixements i els usos lingüístics, de l'oferta i el consum de llengua catalana i de la situació de la llengua en general en diversos àmbits de la societat. Com que és un instrument selectiu i d'actualització periòdica, possibilita el fet d'esquivar la volatilitat dels judicis sobre la situació de la llengua i tenir una base sòlida que pot ser útil tant al Govern —a l'hora d'establir polítiques lingüístiques— com als professionals de la llengua, els recercadors o els mateixos ciutadans interessats en un relat sobre la situació de la llengua.

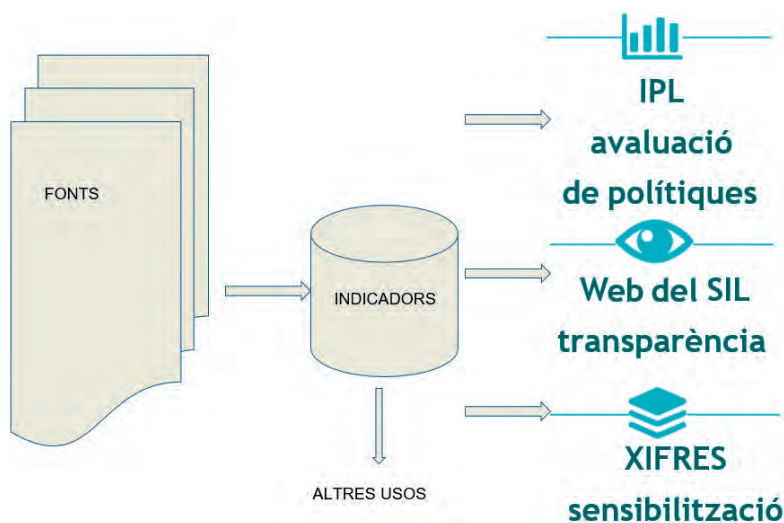
Més enllà dels indicadors escollits perquè formin part del web del SIL renovat el 2014, que representen un resum de la situació de la llengua en diversos àmbits, aquest sistema es concep com un inventari d'indicadors dels quals s'extreuen diversos productes i que anomenem *matriu del SIL*. Així, des del punt de vista de la transparència, les dades principals de la matriu del SIL es publiquen al web del SIL amb una periodicitat anual; unes dades que, bàsicament, descriuen la situació de la llengua.¹ Des del punt de vista de l'avaluació de les polítiques públiques, s'extreu la matriu de dades de l'*Informe de política lingüística*, que es presenta cada any al Parlament de Catalunya i al Consell Social de la Llengua Catalana, que n'emet un dictamen. A l'informe s'inclouen dades tant de situació de la llengua com d'acció política.² Finalment, se n'ex-

1. <https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/dades_i_estudis/sil> (consulta: 5 març 2021).

2. <<http://llengua.gencat.cat/IPL>> (consulta: 5 març 2021).

treuen altres productes amb finalitat de sensibilització, com «El català en xifres» —un recull de notícies sobre llengua que n'afavoreixen el prestigi,³ que tenen una difusió no permanent i que es realitzen en moments puntuals per a acompanyar argumentaris de sensibilització lingüística (vegeu la figura 1).

FIGURA 1
Esquema del SIL

FONT: Elaboració pròpia.

2.1. *El web del SIL: transparència*

Els diversos àmbits del SIL renovat permeten fer una mirada general —i, també, sectorial— sobre la realitat de la llengua. Les fonts triades han estat objecte d'una selecció acurada amb vista a assolir els valors de fiabilitat, representativitat, seriació i garantia de continuïtat.

El SIL es divideix en set àmbits diferents d'estudi, cadascun dels quals conté diversos indicadors. D'aquests set àmbits, cinc són definits per a Catalunya i els altres dos, per a l'exterior: un per al conjunt del domini lingüístic i l'altre, de posicionament de la llengua catalana més enllà del seu domini lingüístic. Els set àmbits són: *població; Administració; ensenyament; mitjans de comunicació, consum cultural i món digital; món socioeconòmic; territoris de parla catalana i posicionament exterior*.

Pel que fa a l'àmbit *població*, hi trobem indicadors que fan referència a l'ús més bàsic de la llengua per part dels ciutadans de Catalunya: les habilitats de la població en català i en altres llengües, la llengua amb la qual van començar a parlar (inicial), la

3. <https://llengua.gencat.cat/ca/detalls/butlleti/tocs_048> (consulta: 5 març 2021).

llengua amb què s'identifiquen i la que més utilitzen en el dia a dia. També recull indicadors d'usos lingüístics. L'àmbit *Administració* es compon d'indicadors que analitzen els usos lingüístics de la població respecte a les diferents administracions públiques, i, també, dels principals indicadors en la documentació relacionada amb l'Administració de justícia. Els indicadors que trobem dins l'àmbit *ensenyament* són els que es refereixen a les competències de llengua a primària i secundària i a l'ús del català i el castellà a les proves d'accés a la universitat (PAU), entre d'altres; i també es recullen els indicadors en l'ensenyament per a persones adultes. Pel que fa als *mitjans de comunicació*, recull indicadors d'oferta, consum i audiències de les plataformes d'informació més comunes, com ara la televisió, la ràdio, la premsa i les revistes. En el subàmbit *consum cultural*, hi trobem el consum i l'oferta cultural segons la llengua en relació amb la producció editorial, el cinema, les arts escèniques i la música. D'altra banda, el subàmbit *món digital* conté els indicadors referents a la llengua en què s'utilitza Internet i les xarxes socials i la que s'usa en els videojocs. L'àmbit *món socioeconòmic* també recull l'oferta i el consum. Quant a l'oferta, la llengua i la retolació en el comerç a les principals ciutats de Catalunya, d'una banda; i indicadors com la llengua al canal web i al canal telefònic de grans marques, de l'altra. Respecte al consum, es recullen indicadors de preferències dels consumidors. A *territoris de parla catalana*, s'analitzen els coneixements lingüístics bàsics, així com la llengua inicial, d'identificació i habitual, i els usos lingüístics a tots els territoris de parla catalana. Finalment, l'àmbit *posicionament exterior* es compon dels indicadors referents a la projecció exterior de la llengua (rànkung de parlants, universitats que ensenyen el català, etc.), i a l'estatus jurídic de la llengua catalana.

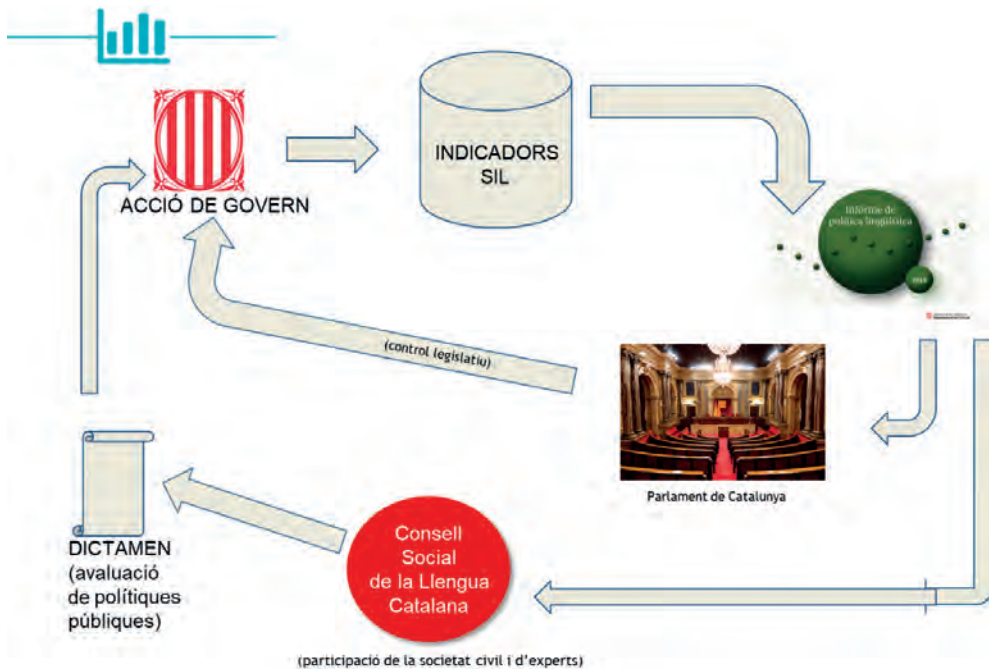
2.2. L'Informe de política lingüística: *avaluació de polítiques*

En l'avaluació de les polítiques públiques, de totes les fonts que componen el SIL s'extreu la matriu de dades de l'*Informe de política lingüística*, que conté les actuacions més rellevants en matèria de política lingüística i dades que permeten conèixer la situació de la llengua. En aquest cas, s'hi inclouen dades tant de situació de la llengua com d'acció política.

L'*Informe de política lingüística* es presenta cada any al Parlament de Catalunya i al Consell Social de la Llengua Catalana, que es l'òrgan de participació de la societat civil i dels experts. La presentació al Parlament de Catalunya permet el control legislatiu de la política lingüística, gràcies als indicadors que es reflecteixen a l'*Informe de política lingüística*, i aquest control incideix en l'acció de govern en política lingüística. De la presentació de l'informe al Consell Social de la Llengua Catalana, se'n desprèn un dictamen de valoració que avalua les polítiques lingüístiques anualment a partir dels indicadors exposats. Aquesta avaluació del Consell Social també influeix en l'acció política, que alhora incidirà, en la mesura en què ho fa la política lingüística, en els indicadors del SIL. Cal remarcar que l'acció política que reflecteixen els indicadors SIL va molt més enllà de l'acció en política lingüística impulsada pel Go-

vern, ja que la situació de la llengua com a fenomen transversal en aquests moments es veu més condicionada per dinàmiques demogràfiques, socioeconòmiques, tecnològiques i, fins i tot, potser sociopandèmiques,⁴ sense que encara no se n'hagi pogut avaluar l'impacte (figura 2).

FIGURA 2
Circuit de l'Informe de política lingüística

FONT: Elaboració pròpia.

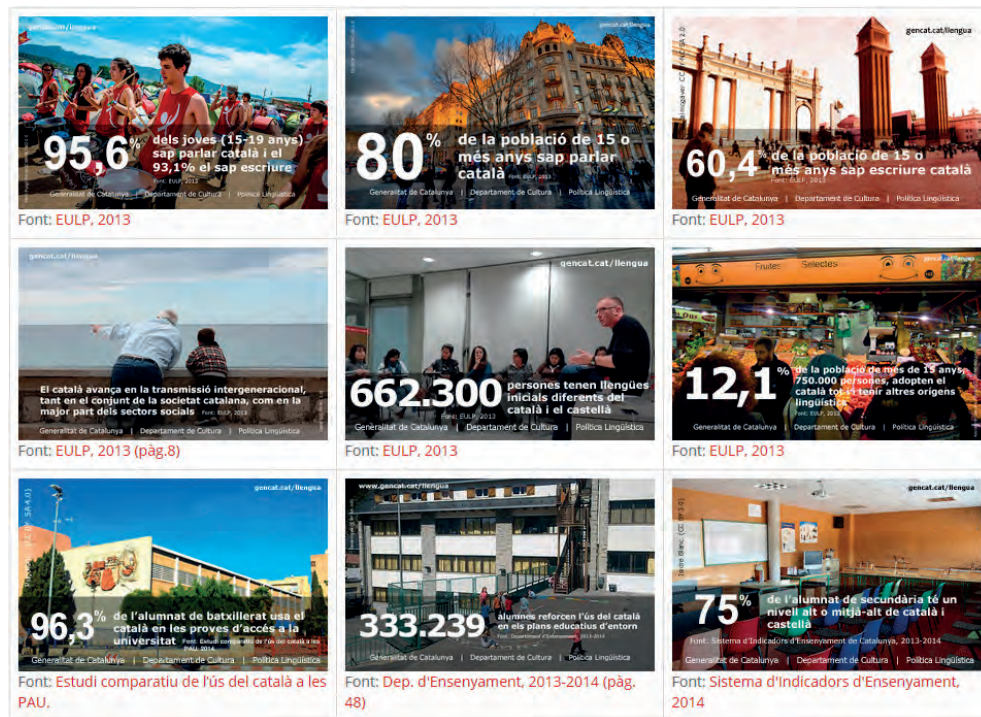
2.3. «El català en xifres» i altres productes de sensibilització

«El català en xifres» (figura 3) és un dels productes que ha sortit de la matriu de dades del SIL. En aquest cas, es tracta d'una sèrie d'infografies dissenyades per a ser compartides, que ofereixen les dades més destacades sobre la llengua catalana escollides per a afavorir-ne el prestigi.⁵

4. En el moment de la redacció d'aquest article es començava a analitzar la qüestió. En aquest sentit, vegeu l'article de F. Xavier Vila: <https://www.pensem.cat/noticia/182/passa-amb-llengues-durant-pandemia>.

5. <https://llengua.gencat.cat/ca/detalls/butlleti/tocs_048> (consulta: 5 març 2021).

FIGURA 3
El català en xifres

FONT: Elaboració pròpia a partir de diverses fonts analitzades.

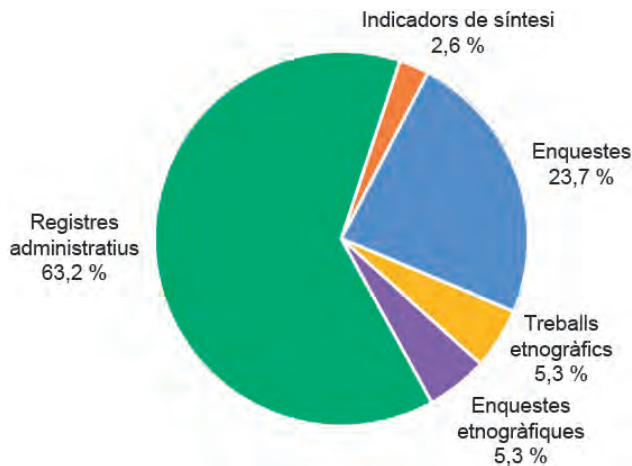
Aquest producte i d'altres que se'n puguin derivar sovint tenen una difusió no permanent i es duen a terme en moments puntuals per a acompanyar argumentaris de sensibilització lingüística. Per tant, la matriu del SIL és concebuda com una gran font de dades que serveix per a diverses funcions, a més d'oferir el diagnòstic de la situació de la llengua.

3. MÈTODES I FONTS DE DADES

El SIL se serveix de quaranta fonts aproximadament. Quant a la tipologia, un 63,2% són registres administratius, un 23,7% són enquestes, un 10,6% són enquestes i treballs etnogràfics i un 2,6% són indicadors de síntesi (gràfic 1).

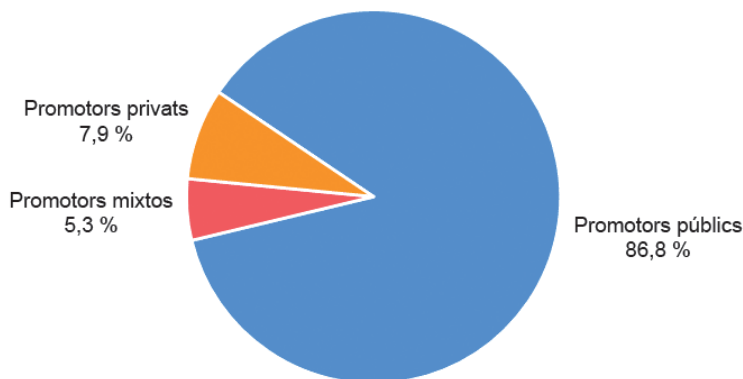
Pel que fa a la procedència, un 86,8% de les fonts pertanyen a promotors públics, un 7,9% a promotors privats i un 5,3% a promotors mixtos (gràfic 2). Respecte a la periodicitat, un 79% s'actualitzen anualment, un 10% tenen una actualització variable, un 5% s'actualitzen cada deu anys, un 3%, cada cinc anys, i un 3%, cada dos anys.

GRÀFIC 1
Tipus de fonts de dades del SIL

FONT: Elaboració pròpia.

GRÀFIC 2
Adscripció de les fonts de dades

FONT: Elaboració pròpia.

A continuació, presentem les fonts principals del SIL.

— L'*Enquesta d'usos lingüístics de la població* (EULP).⁶ Es tracta d'una enquesta de periodicitat quinquennal que té com a objectiu principal esbrinar els coneixements i els usos lingüístics dels ciutadans de Catalunya de quinze anys o més —especialment, pel que fa al català— i, també, la llengua o les llengües amb què els ciutadans s'identifiquen més. Els organismes responsables d'aquesta enquesta són el Departament de

6. https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/dades_i_estudis/poblacio/Enquesta-EULP/.

Cultura, per mitjà de la DGPL, i l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). La primera edició de l'EULP va ser el 2003 i, posteriorment, se n'han realitzat el 2008, el 2013 i el 2018. L'última edició té una mostra teòrica de nou mil enquestes distribuïdes per tot el territori amb representativitat per als vuit àmbits territorials de planificació, a més de la Vall d'Aran i una representativitat per subàmbits de l'àrea metropolitana de Barcelona. L'error mostrat és de $\pm 1,03\%$ per a resultats globals amb un 95,5 % de confiança.

— *L'Ofercat*.⁷ És una eina per a l'obtenció d'indicadors sobre l'oferta lingüística en els comerços i en altres organitzacions en un territori concret. L'Ofercat proporciona un índex o dada resum de l'oferta de català en una ciutat o en un àmbit determinat. Aquest índex es troba dins d'un barem que va de 0 a 100 punts i s'obté després d'un estudi d'observació exhaustiu de la retolació, les comunicacions escrites i la llengua oral d'identificació i d'adequació en els àmbits següents: Administració pública, economia, societat i oci, mitjans de comunicació, ensenyament i sanitat. En les últimes edicions, l'àmbit d'estudi principal ha estat el comercial.

— *Els censos de població i habitatge*.⁸ Són una operació estadística d'àmbit estatal duta a terme per l'Institut Nacional d'Estadística (INE) espanyol, amb la col·laboració, en l'àmbit català, de l'Idescat. El cens es duu a terme cada deu anys a tota la població des del 1981 i inclou quatre indicadors sobre el coneixement de català (població que l'entén, que el sap parlar, que el sap llegir i que el sap escriure). El 2011, el cens es va fer mitjançant un mètode que combina informació dels registres administratius amb una enquesta per mostreig. La mostra a Catalunya estava formada per 622.070 persones (8,3 % de la població) i la pregunta sobre el coneixement del català va ser la mateixa que en censos anteriors, de manera que hi ha una sèrie històrica comparable.

— *El Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*.⁹ Aquest sistema recull les dades de quatre blocs: indicadors de context, indicadors de recursos, indicadors d'escolarització i processos, i indicadors de resultats. El capítol d'indicadors de resultats inclou dades sobre l'avaluació externa de sisè d'educació primària, l'avaluació externa de quart d'ESO i l'avaluació internacional PISA en les llengües catalana, castellana, anglesa i francesa i en matemàtiques.

— *L'Estudi sociodemogràfic i lingüístic de l'alumnat de 4t d'ESO de Catalunya*.¹⁰ El 2006 es va aplicar el primer qüestionari d'aquestes característiques en el context de l'avaluació de l'educació secundària obligatòria amb el propòsit d'obtenir una informació demoscòpica sobre els hàbits d'estudi, el consum cultural i les pràctiques lingüístiques de l'alumnat de Catalunya al final de l'etapa de l'educació obligatòria. Es va actualitzar el 2013 i el 2020.

7. <<http://www.gencat.cat/llengua/ofercat/>> (consulta: 5 març 2021).

8. <<https://www.idescat.cat/pub/?id=censph>> (consulta: 5 març 2021).

9. <<http://csda.gencat.cat/ca/detall/Sistema-dIndicadors>> (consulta: 5 març 2021).

10. <<http://csda.gencat.cat/web/.content/home/arees-actuacio/publicacions/informes-avaluacio/29-informes.pdf>> (consulta: 5 març 2021).

— *L'Enquesta de participació cultural a Catalunya*.¹¹ L'objectiu principal de les estadístiques sobre participació que ha fet el Departament de Cultura al llarg d'aquests anys ha estat conèixer el consum efectiu dels productes i serveis de caràcter cultural —entès el terme *cultural* en sentit ampli— i analitzar les pràctiques actives dels catalans relacionades amb la cultura, a més d'observar l'evolució d'aquests hàbits en el temps i entre diversos grups de població. En relació amb aquestes pràctiques, es pregunta sobre els hàbits lingüístics de consum dels productes culturals.

— *Les Estadístiques culturals de Catalunya*.¹² Aquest informe anual presenta una selecció de dades estadístiques sobre cultura a Catalunya; les dades estan actualitzades per al darrer any disponible, i es posen al dia contínuament en funció del calendari d'actualització. Els sectors considerats són: arxius, biblioteques, museus, patrimoni arquitectònic i arqueològic, arts visuals, cinema, llibre, premsa, teatre i dansa, llengua, finançament, indústries culturals, consum i pràctiques culturals.

— Els estudis *Emmarca't*.¹³ Des del 2017, la DGPL impulsa estudis sobre la presència de la llengua catalana a les marques més destacades que ofereixen béns o serveis a Catalunya, amb l'objectiu d'identificar millor les accions de foment de la llengua i vetllar pels drets lingüístics dels consumidors. S'han realitzat observacions al web, a l'atenció telefònica, a l'etiquetatge, a la publicitat i a les xarxes socials. També s'han fet estudis de sectors concrets, com ara els supermercats. A més, aquests estudis s'han acompanyat d'una anàlisi sobre les expectatives lingüístiques dels consumidors i l'ús del català a les grans marques. Tots aquests estudis ja són públics, s'han incorporat al sistema d'indicadors i esdevindran visibles d'una manera progressiva al web del SIL.

4. RESULTATS: ELS INDICADORS

De les trenta-nou fonts existents s'extreuen 175 indicadors, aproximadament, els quals adopten formes diferents (gràfic 3): un 63,4 % són percentatges, un 32,6 % són valors absoluts, un 1,7 % són mitjanes i un 2,3 % són índexs elaborats amb mètodes estadístics a partir de fonts diverses. Els percentatges ens permeten comparar situacions entre llengües, a més d'analitzar una situació amb llindars coneguts (de 0 a 100). Així és com sabem que, si tota la població de Catalunya conegués el català, el percentatge de població que sap parlar català seria del 100 %; en canvi, segons les dades de l'EULP de 2018, és del 81,2 % entre la població de quinze anys o més. Els valors absoluts ens indiquen la quantitat de població que hi ha a cada categoria i són

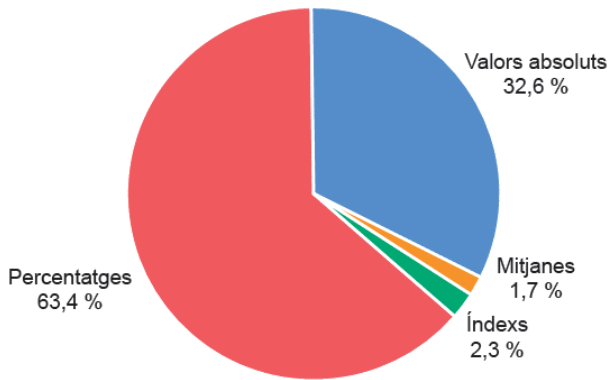
11. <<https://dades culturals.gencat.cat/ca/metodologia/enquesta-de-participacio-cultural/>> (consulta: 5 març 2021).

12. <https://dades culturals.gencat.cat/ca/estadistiques_culturals_catalunya/> (consulta: 5 març 2021).

13. <https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/empresa/_emmarcat/quin-us-fan-les-marques-del-catala/> (consulta: 5 març 2021).

molt útils per a conèixer públics objectiu o potencials d'alguns fenòmens; per exemple, segons l'EULP 2018, la quantitat de població amb interès per aprendre o millorar els coneixements de català és de 2.278.700 persones. Les mitjanes apareixen sobretot en els indicadors d'ensenyament en relació amb les avaluacions de les competències bàsiques de primària i secundària de les llengües. Finalment, els índexs aporten una informació més complexa i ofereixen un indicador de resum. En el SIL, els índexs Ofercat són una mesura resum de l'oferta de català en el paisatge lingüístic d'una ciutat, que va de 0 a 100, i són molt útils per a conèixer dades comparatives entre ciutats.

GRÀFIC 3
Tipus d'indicadors

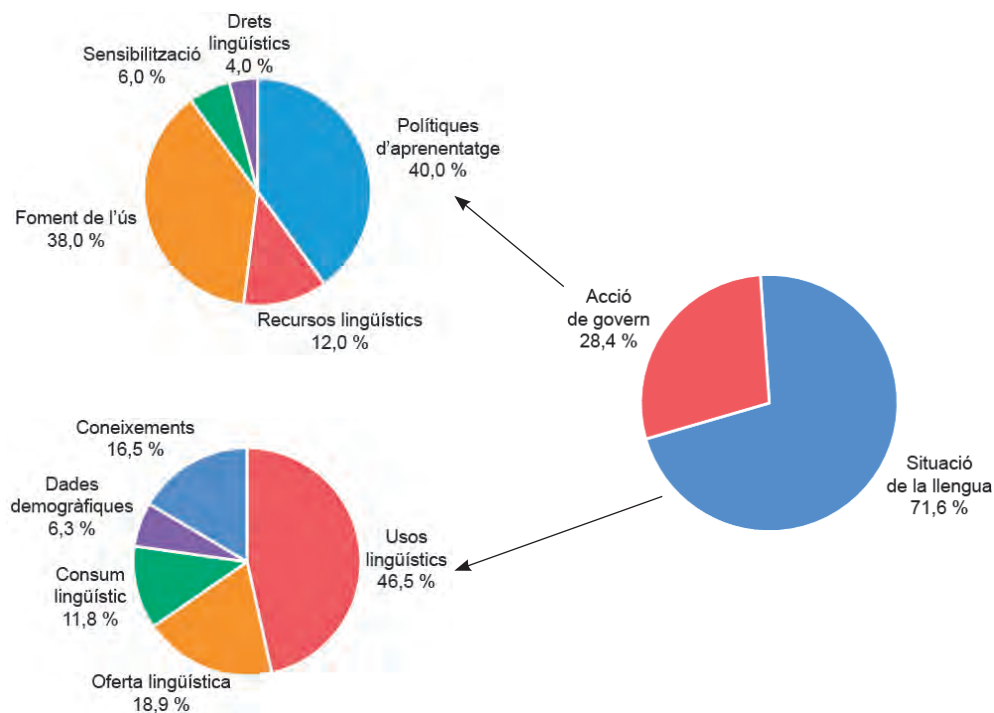
FONT: Elaboració pròpia.

Pel que fa a l'objecte que descriuen els indicadors (gràfic 4), un 71,6 % donen compte de la situació del català i de les llengües a Catalunya en diversos àmbits, mentre que un 28,4 % informen de l'acció de govern per a promoure l'ús del català.

Els indicadors de situació són principalment d'usos lingüístics (46,5 %) en diversos àmbits (a la llar, amb la família, amb les amistats, en àmbits de consum i serveis, etc.) i de coneixements (16,5 %) (les quatre habilitats lingüístiques); aquestes dues categories es refereixen principalment a la població. També hi ha un 18,9 % d'indicadors que són d'oferta lingüística i tenen a veure amb els àmbits socioeconòmic, cultural i de mitjans de comunicació. Es tracta de conèixer les llengües que poden trobar els ciutadans i, fins i tot, escollir en els diversos àmbits econòmics (empresarial i comercial), de mitjans de comunicació (premsa, ràdio i televisió) i en l'àmbit cultural (llibres, arts escèniques, cinema, etc.). Les dades d'oferta (18,9 %) —sempre que és possible— s'acompanyen de dades de consum (11,8 %) per tal de veure la relació que hi ha entre totes dues. L'anàlisi d'aquesta relació ens permet concloure que, com més gran és l'oferta, també ho és més el consum, i a l'inrevés. Les dades demogràfiques (6,3 %) es refereixen a valors absoluts i percentatges de població segons el sexe, l'edat, el lloc de naixement i la seva evolució.

Els indicadors d'acció (28,4 %) fan referència, en primer lloc, a les polítiques d'aprenentatge (40 %) i de foment de l'ús (38 %) i, en segon lloc, als recursos lingüístics (12 %), la sensibilització (6 %) i els drets lingüístics (4 %).

GRÀFIC 4
Categoria dels indicadors

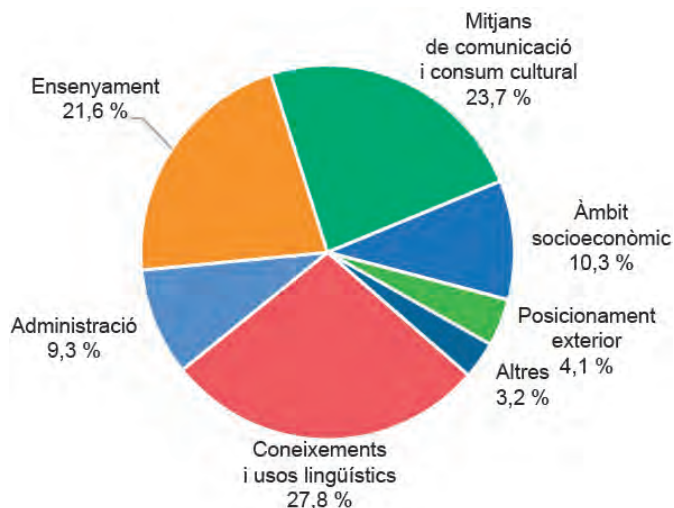

FONT: Elaboració pròpia.

Cal remarcar que, de tots aquests indicadors, els temes que nodreixen principalment el web del SIL són els coneixements i usos lingüístics —de català, de castellà, d'aranès i d'altres llengües— de la població (27,8 %), els mitjans de comunicació i el consum cultural (23,7 %), l'ensenyament (21,6 %), l'àmbit socioeconòmic (10,3 %) i l'Administració (9,3 %) (gràfic 5).

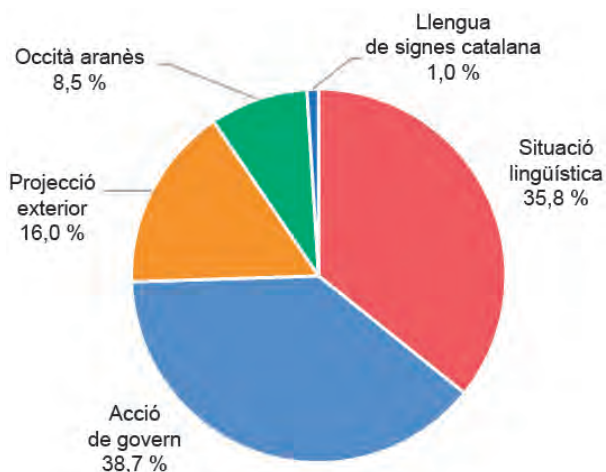
En canvi, a l'*Informe de política lingüística* els temes que s'hi tracten amb indicadors de la matriu del SIL són, bàsicament, la situació lingüística (35,8 %) i l'acció de govern (38,7 %). També hi ha capítols amb els principals indicadors de projecció exterior (16 %) i l'occità aranès (8,5 %) (gràfic 6).

GRÀFIC 5
Indicadors per tema del SIL

FONT: Elaboració pròpia.

GRÀFIC 6
Indicadors per tema de l'Informe de política lingüística

FONT: Elaboració pròpia.

5. CONCLUSIÓ

El Sistema d'Indicadors Lingüístics (SIL) es vol consolidar com una eina d'anàlisi objectiva de la situació de la llengua que actualment poden necessitar la ciutadania, la

premsa, els responsables de la gestió de les polítiques públiques i, fins i tot, els àmbits educatiu i acadèmic. El rigor, la legitimitat de les fonts, l'exhaustivitat dels àmbits d'anàlisi, així com la flexibilitat i la facilitat de consulta, fan que el SIL sigui un instrument molt útil. Per bé que és una eina essencialment descriptiva, que no inclou llinars d'èxit quant a l'avaluació de les polítiques públiques, és sotmesa al judici del Consell Social de la Llengua Catalana i del Parlament de Catalunya, els quals poden incidir en la modificació de les polítiques vigents i fer-ne, doncs, una valoració qualitativa i aplicada.

BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA

- CONSEIL SUPÉRIEUR DE LA LANGUE FRANÇAISE (1991). *Indicateurs de la situation linguistique au Québec* [en línia]. <<http://www.csfl.gouv.qc.ca/publications/pubf117/f117p1.html>> [Consulta: 5 març 2021].
- CONSELL SUPERIOR D'AVALUACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU (2014). *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya* [en línia] [Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament]. <<http://csda.gencat.cat/ca/arees-actuacio/publicacions/quaderns-avaluacio/>> [Consulta: 5 març 2021].
- DEPARTAMENT DE CULTURA (2021). *Estadístiques culturals de Catalunya* [en línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. <https://dadesculturals.gencat.cat/ca/estadistiques_culturals_catalunya/> [Consulta: 5 març 2021].
- FERRET, Anton; SOLÉ, Joan; TORRIJOS, Anna (2015). «La renovació del Sistema d'Indicadors Lingüístics de la Direcció General de Política Lingüística». *Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística* [en línia] [Barcelona: Generalitat de Catalunya. Direcció General de Política Lingüística], núm. 57, p. 4-13. <<https://www.raco.cat/index.php/LlenguaUs/article/view/300730/390187>>. [Consulta: 5 març 2021].
- GAZZOLA, Michele (2014). *The evaluation of language regimes: Theory and application to multilingual patent organisations*. Amsterdam; Filadèlfia: John Benjamins.
- GOVERN BASC (2004). *Sistema de indicadores lingüísticos de Euskal Herria (EAS)*. <https://www.euskara.euskadi.eus/r59-738/es/contenidos/informacion/eas/es_6924/eas_sarrera.html> [Consulta: 5 març 2021].
- OBSERVATORI CATALÀ DE LA JOVENTUT (2014). *Sistema d'indicadors sobre la joventut a Catalunya* [en línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar Social i Família. <<http://www.gencat.cat/joventut/sijove/>> [Consulta: 5 març 2021].
- SOLÉ, Joan (2003). «El Sistema d'Indicadors Lingüístics (SIL): finalitat i característiques generals». *Noves SL* [en línia] [Barcelona: Generalitat de Catalunya. Direcció General de Política Lingüística] (estiu). <http://www.gencat.cat/llengua/noves/noves/hm03estiu/sole1_3.htm> [Consulta: 5 març 2021].
- SOLÉ, Joan; TORRIJOS, Anna (2008). «El Sistema d'Indicadors Lingüístics a Catalunya». *Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística* [en línia] [Barcelona: Generalitat de Catalunya. Direcció General de Política Lingüística], núm. 43, p. 92-103. <<https://www.raco.cat/index.php/LlenguaUs/article/view/128358/177079>> [Consulta: 5 març 2021].